

Інформаційний лист

Про особливості встановлення ставок з місцевих податків та зборів

Державна фіскальна служба України у зв'язку з набранням чинності Законом України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи" (далі – Закон №71) та на виконання п. 3 протоколу селекторної наради, яку проводив Прем'єр-міністр України Яценюк А.П. 13.01.2015 з питань підготовки і прийняття місцевих бюджетів та додаткових джерел їх доходів у зв'язку із проведенням податкової реформи, повідомляє.

I. Загальні положення

Закон №71 опублікований 31.12.2014 у виданні "Голос України" №254 (спецвипуск) та згідно з пунктом 1 Розділу II "Прикінцеві положення" цього Закону набрав чинності з 1 січня 2015 року, крім деяких норм.

Враховуючи напрями реформування економічної політики України, визначені Програмою діяльності Кабінету Міністрів України (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2014 року №695), Законом №71, зокрема, передбачено:

зменшення кількості податків та зборів з 22 до 11;

гармонізацію бухгалтерського та податкового обліку і визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств, а саме за правилами бухгалтерського обліку;

спеціальну процедуру електронного адміністрування ПДВ;

зміни в оподаткуванні доходів фізичних осіб;

запровадження місцевого податку на майно;

оптимізацію кількості груп платників єдиного податку до чотирьох із підвищенням максимального розміру доходу, який дає змогу перебувати на спрощеній системі оподаткування (для першої та другої груп), зниження ставок єдиного податку для малого бізнесу;

зміну ставок рентної плати для нафти і конденсату;

запровадження використання реєстраторів розрахункових операцій (далі – РРО) з електронною звітністю до ДФС при продажу товарів/послуг у роздрібній мережі;

поширення мораторію на 2 роки на перевірки малого бізнесу (з обсягом доходу до 20 млн. грн. у рік), за виключенням окремих випадків та операцій;

зміни у справлянні акцизного податку тощо.

З метою підвищення фінансової спроможності місцевих рад Законом №71, зокрема, передбачено такий перелік місцевих податків та зборів:

Місцеві податки:

податок на майно;

єдиний податок.

Місцеві збори:

збір за місця для паркування транспортних засобів;

туристичний збір.

Відповідно до п. 12.4 ст.12 Податкового кодексу України (далі – Кодекс)

до повноважень сільських, селищних, міських рад щодо податків та зборів, зокрема, належить встановлення ставок місцевих податків та зборів у межах ставок, визначених цим Кодексом.

Законом № 71 передбачено, що місцеві ради обов'язково установлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю) та вирішують питання щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Крім того, відповідно до абз. десятого п.4 Розділу I Закону № 71 до повноважень сільських, селищних, міських рад щодо податків та зборів належить встановлення у межах, визначених Кодексом, ставок акцизного податку з реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів.

Якщо сільською, селищною або міською радою не прийнято рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів та акцизного податку в частині реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів, що є обов'язковим згідно з Кодексом, такі податки до прийняття рішення справляються виходячи з норм Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю (абз. шостий п.4 Розділу I Закону № 71).

Установлення місцевих податків та зборів, не передбачених Кодексом, забороняється.

II. Місцеві податки та збори

Змінами, внесеними до Кодексу Законом №71, передбачено певні особливості справляння податків і зборів, що сплачуються до місцевих бюджетів, на які слід звернути увагу місцевим радам при прийнятті відповідних рішень.

1. Особливості оподаткування та встановлення ставок акцизного податку в частині реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів

З 1 січня 2015 року Законом №71 запроваджено акцизний податок з роздрібного продажу підакцизних товарів (пиво, алкогольні напої, тютюнові вироби, нафтопродукти та інше паливо) та одночасно скасовано збір на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства.

1.1 Платники податку та їх реєстрація контролюючими органами.

Платниками цього податку є суб'єкти роздрібної торгівлі, які реалізують безпосередньо громадянам та іншим кінцевим споживачам для їх особистого некомерційного використання незалежно від форми розрахунків, у тому числі на розлив у ресторанах, кафе, барах, інших суб'єктах господарювання громадського харчування, такі підакцизні товари: пиво, алкогольні напої, тютюнові вироби, тютюн та промислові замітники тютюну, товари, зазначені у підпункті 215.3.4 пункту 215.3 статті 215 Кодексу, зокрема нафтопродукти, насамперед бензин та дизельне паливо, паливо моторне альтернативне, біодизель, скраплений газ тощо (п.п. 14.1.212 п. 14.1 ст. 14, п.п. 212.1.11 п. 212.1 ст. 212 Кодексу).

Відповідно до п.п. 212.3.11 п. 213.1 ст. 213 Кодексу платниками податку є особи – суб'єкти господарювання роздрібної торгівлі, які здійснюють реалізацію підакцизних товарів. Такі суб'єкти підлягають обов'язковій реєстрації як платники податку контролюючими органами за місцезнаходженням пункту продажу зазначених вище підакцизних товарів. Реєстрація здійснюється не пізніше граничного терміну подання декларації з акцизного податку за місяць, в якому здійснюється реалізація таких товарів.

Отже, реєстрація контролюючими органами таких платників, як платників акцизного податку здійснюється **автоматично при поданні ними декларації з акцизного податку до контролюючих органів, які територіально обслуговують адміністративно-територіальні одиниці, на яких розташовані пункти продажу підакцизних товарів.**

1.2. Щодо бази, об'єкта оподаткування та ставки акцизного податку з роздрібного продажу підакцизних товарів.

База оподаткування – це вартість (з податком на додану вартість) реалізованих через роздрібну торговельну мережу підакцизних товарів (п.п. 214.1.4 п. 214.1 ст. 214 Кодексу).

Датою виникнення податкових зобов'язань щодо реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів є дата здійснення розрахункової операції відповідно до Закону України від 6 липня 1995 року №265/95-ВР “Про застосування реєстраторів розрахункових операцій в сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” (далі – Закон №265), а у разі реалізації товарів фізичними особами - підприємцями, які сплачують єдиний податок, – дата надходження оплати за проданий товар (п. 216.9 ст.216 Кодексу).

Згідно із Законом №265 розрахункова операція – це приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за місцем реалізації товарів (послуг), видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу), а у разі застосування банківської платіжної картки – оформлення відповідного розрахункового документа щодо оплати в безготівковій формі товару (послуги) банком покупця або, у разі повернення товару (відмови від послуги), оформлення розрахункових документів щодо перерахування коштів у банк покупця.

До повноважень сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, встановлення в межах, визначених Кодексом, ставок акцизного податку з реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів (п.п. 12.4.4 п.12.4 ст.12 Кодексу).

При цьому п.п.215.3.10 п.215.3 ст.215 Кодексу передбачено, що для підакцизних товарів, реалізованих відповідно до підпункту 213.1.9 пункту 213.1 статті 213 Кодексу, ставки податку встановлюються за рішенням сільської, селищної або міської ради у відсотках від вартості підакцизних товарів (з податком на додану вартість) – у розмірі 5 відсотків.

Відповідно до п.4 Розділу II “Прикінцеві положення” Закону №71 органам місцевого самоврядування рекомендовано у місячний термін з дня опублікування цього Закону прийняти та оприлюднити рішення щодо встановлення у 2015 році ставок акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів.

Згідно з п.п.12.3.5 п. 12.3 статті 12 Кодексу, якщо сільською, селищною або міською радою не прийнято рішення про встановлення акцизного податку в частині реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів, що є обов'язковим відповідно до Кодексу, такий податок до прийняття рішення справляється виходячи з норм Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок.

Таким чином, акцизний податок за ставкою 5 відс. сплачується починаючи з 1 січня 2015 року незалежно від наявності прийнятих місцевими радами рішень, оскільки Кодексом передбачено єдину ставку – 5 відсотків.

1.3. Щодо подання декларації та сплати акцизного податку з роздрібного продажу підакцизних товарів.

Відповідно до п. 223.1 ст. 223 Кодексу базовий податковий період для сплати податку відповідає календарному місяцю.

Суб'єкт господарювання роздрібною торгівлі, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, подає щомісяця (не пізніше 20 числа наступного періоду) контролюючому органу за місцем реєстрації (тобто, за місцем розташування пункту продажу підакцизних товарів) декларацію з акцизного податку за формою, затвердженою у порядку, встановленому статтею 46 Кодексу (п.223.2 ст.223 Кодексу).

Отже, декларації з акцизного податку подаються до контролюючих органів, які територіально обслуговують адміністративно-територіальні одиниці, на яких розташовані пункти продажу підакцизних товарів. Тобто, кількість таких декларацій за звітний період має відповідати кількості адміністративно - територіальних одиниць, на яких розташовані пункти продажу підакцизних товарів.

Перше подання декларації за січень 2015 року здійснюється платниками акцизного податку з роздрібного продажу підакцизних товарів **не пізніше 20 лютого 2015 року.**

Суми податку перераховуються до бюджету суб'єктом господарювання роздрібною торгівлі, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого Кодексом для подання податкової декларації за місячний податковий період (п.п. 222.3.1 п. 222.3 ст.222 Кодексу).

Особа – суб'єкт господарювання роздрібної торгівлі, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, сплачує податок за місцем реалізації таких товарів (п.п. 222.3.2 п.222.3 ст. 222 Кодексу).

Отже, сплата податку відбувається до місцевих бюджетів адміністративно-територіальних одиниць, на яких розташовані пункти продажу підакцизних товарів.

Перша сплата задекларованих сум податку з роздрібного продажу підакцизних товарів за січень 2015 року здійснюється платниками акцизного податку не пізніше 2 березня 2015 року.

2. Особливості оподаткування та встановлення ставок з податку на майно

Місцевий податок на майно складається з:

податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;

транспортного податку;

плати за землю.

2.1 Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Законом № 71 внесено зміни щодо оподаткування нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки, які набрали чинності з 1 січня 2015 року.

Передбачається розширення бази оподаткування для податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, шляхом оподаткування як житлової, так і нежитлової нерухомості.

Підпунктом 14.1.1291 пункту 14.1 статті 14 Кодексу визначено, що об'єкти нежитлової нерухомості – це будівлі, приміщення, що не віднесені відповідно до законодавства до житлового фонду.

У нежитловій нерухомості виділяють:

будівлі готельні – готелі, мотелі, кемпінги, пансіонати, ресторани та бари, туристичні бази, гірські притулки, табори для відпочинку, будинки відпочинку;

будівлі офісні – будівлі фінансового обслуговування, адміністративно-побутові будівлі, будівлі для конторських та адміністративних цілей;

будівлі торговельні – торгові центри, універмаги, магазини, криті ринки, павільйони та зали для ярмарків, станції технічного обслуговування автомобілів, їдальні, кафе, закуочні, бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування, будівлі підприємств побутового обслуговування;

гаражі – гаражі (наземні й підземні) та криті автомобільні стоянки;

будівлі промислові та склади;

будівлі для публічних виступів (казино, ігорні будинки);

господарські (присадибні) будівлі – допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погребі, навіси, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо;

інші будівлі.

З 1 квітня 2014 року для нарахування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, базою оподаткування визначено загальну площу об'єкта оподаткування.

2.1.1. Щодо ставок податку та пільг.

Законом № 71 доповнено перелік об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, які не є об'єктом оподаткування, зокрема:

житловою нерухомістю, непридатною для проживання, в тому числі у зв'язку з аварійним станом, що визнана такою згідно з рішенням сільської, селищної, міської рад;

об'єктами нежитлової нерухомості, які використовуються суб'єктами господарювання малого та середнього бізнесу, що провадять діяльність у малих архітектурних формах та на ринках;

будівлями промисловості, зокрема виробничі корпуси, цехи, складські приміщення промислових підприємств;

будівлями, спорудами сільськогосподарських товаровиробників, призначеними для використання безпосередньо у сільськогосподарській діяльності;

об'єктами житлової та нежитлової нерухомості, які перебувають у власності громадських організацій інвалідів та їх підприємств.

Законом № 71 переглянуто розміри житлової нерухомості, на яку застосовуються пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Так, база оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи – платника податку, зменшується:

для квартири/квартир незалежно від кількості – на 60 кв. метрів;

для житлового будинку/будинків незалежно від кількості – на 120 кв. метрів;

для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), – на 180 кв. метрів.

При цьому сільські, селищні, міські ради можуть збільшувати граничну межу житлової нерухомості, на яку зменшується база оподаткування.

Крім того, сільські, селищні, міські ради встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, релігійних організацій України, статути (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями). Пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової нерухомості для фізичних осіб визначаються виходячи з їх майнового стану та рівня доходів.

Слід звернути увагу, що пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової нерухомості, для фізичних осіб не надаються на:

об'єкт/об'єкти оподаткування, якщо площа такого/таких об'єкта/об'єктів перевищує п'ятикратний розмір неоподаткованої площі, затвердженої рішенням органів місцевого самоврядування;

об'єкти оподаткування, що використовуються їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, позичку, використовуються у підприємницькій діяльності).

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, встановлюються залежно від майна, яке є об'єктом оподаткування.

Органи місцевого самоврядування до 1 лютого поточного року подають до відповідного контролюючого органу за місцезнаходженням об'єкта житлової/нежитлової нерухомості відомості щодо встановлених ними ставок податку та наданих ними пільг.

Ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної або міської ради залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 2 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр бази оподаткування.

Разом з тим, пунктом 33 підрозділу 10 розділу XX Кодексу встановлено, що на 2015 рік ставки податку для об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, визначені пунктом 266.5.1 Кодексу, не можуть перевищувати 1 відсотка мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр для об'єктів нежитлової нерухомості.

2.1.2 Порядок обчислення та сплати податку.

Юридичні особи платники податку самостійно обчислюють суму податку станом на 1 січня звітного року і до 20 лютого цього ж року подають контролюючому органу за місцезнаходженням об'єкта оподаткування декларацію за встановленою формою у порядку, передбаченому статтею 46 Кодексу, з розбивкою річної суми рівними частками поквартально. Щодо новоствореного (нововведеного) об'єкта житлової нерухомості декларація подається протягом місяця з дня виникнення права власності на такий об'єкт (підпункт 265.7.5 пункту 265.7 статті 265 Кодексу).

Відповідно до підпункту 265.6.1 пункту 265.6 статті 265 Кодексу базовий податковий (звітний) період дорівнює календарному року.

Таким чином, у 2015 році юридичні особи – платники податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, обчислюють суму податку за поточний рік за ставками, встановленими рішенням сільської, селищної або міської ради залежно від місця розташування (зональності) та типів об'єктів:

для об'єктів житлової нерухомості – у розмірі, що не перевищує 2 відсотки розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня 2015 року, за 1 кв. метр бази оподаткування;

для об'єктів нежитлової нерухомості – у розмірі, що не перевищує 1 відсоток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня 2015 року, за 1 кв. метр бази оподаткування.

Щодо фізичних осіб, то обчислення суми податку з об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснюється контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості з урахуванням таких особливостей:

за наявності у власності платника податку одного об'єкта житлової нерухомості, в тому числі його частки, податок обчислюється, виходячи з бази оподаткування, зменшеної відповідно до підпункту 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 Кодексу, та пільги органів місцевого самоврядування з неоподаткованої площі таких об'єктів (у разі встановлення) і відповідної ставки податку;

за наявності у власності платника податку більше одного об'єкта житлової нерухомості одного або різних типів, в тому числі їх часток, податок обчислюється виходячи із сумарної загальної площі таких об'єктів, зменшеної відповідно до підпункту 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 Кодексу, та пільги органів місцевого самоврядування з неоподаткованої площі таких об'єктів (у разі встановлення) і відповідної ставки податку;

Обчислення суми податку з об'єкта/об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснюється контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості виходячи із загальної площі кожного з об'єктів нежитлової нерухомості та відповідної ставки податку.

Згідно з підпунктом 266.7.2 пункту 266.7 статті 266 Кодексу податкове/податкові повідомлення-рішення про сплату суми/сум податку та відповідні платіжні реквізити, зокрема, органів місцевого самоврядування за місцезнаходженням кожного з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, надсилаються (вручаються) платнику податку – фізичній особі контролюючим органом за місцем його податкової адреси (місцем реєстрації) до 1 липня року, що настає за базовим податковим (звітним) періодом (роком).

Отже, у 2015 році фізичним особам платникам податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, податок буде нараховуватися контролюючими органами за місцем їх податкової адреси (місцем реєстрації) за 2014 рік у такому порядку: з 01 січня по 31 березня 2014 року – з житлової площі, а з 01 квітня по 31 грудня 2014 року – із загальної площі об'єктів житлової нерухомості.

Умовний приклад алгоритму розрахунку податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки:

у фізичної особи у власності перебуває квартира, житлова площа якої 123 м кв., загальна – 220 м кв., пільга зі сплати податку – 120 м кв. Ставка податку встановлена в розмірі 1 відс. мінімальної заробітної плати станом на 01 січня 2014 року (12,18 грн.), за 2014 рік сума податку розраховується:

I квартал – $(123 \text{ м кв.} - 120 \text{ м кв.}) * 12,18 \text{ грн.} / 12 \text{ міс.} * 3 \text{ міс.} = 9,14 \text{ грн.};$

II-IV квартали – $(220 \text{ м кв.} - 120 \text{ м кв.}) * 12,18 \text{ грн.} / 12 \text{ міс.} * 9 \text{ міс.} = 913,5 \text{ грн.}$

За 2014 рік сума податку складає 922,64 грн. (9,14 грн.+ 913,5 грн.).

Тобто, до 1 липня 2015 року фізичній особі буде надіслано податкове повідомлення-рішення про сплату податку у сумі 922,64 грн., яку необхідно сплатити протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення.

Враховуючи норми чинного законодавства, фізичні особи сплачувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, з бази оподаткування, яка запроваджена Законом № 71, будуть у 2016 році.

Для забезпечення виконання норм Кодексу та надходження коштів до місцевих бюджетів просимо скоординувати роботу органів місцевого самоврядування з перегляду рішень щодо встановлення на 2015 рік податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової нерухомості, а також прийняття та оприлюднення рішень щодо встановлення у 2015 році податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів нежитлової нерухомості.

2.2. Транспортний податок.

Платниками транспортного податку є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які мають зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством власні легкові автомобілі, що відповідно до підпункту 267.2.1 пункту 267.2 статті 267 Кодексу є об'єктами оподаткування.

Об'єктом оподаткування є легкові автомобілі, які використовувалися до 5 років і мають об'єм циліндрів двигуна понад 3000 куб. см.

Ставка податку встановлюється з розрахунку на календарний рік у розмірі 25000 гривень за кожен легковий автомобіль, що є об'єктом оподаткування, а базовий податковий (звітний) період дорівнює календарному року.

Платники податку - юридичні особи самостійно обчислюють суму податку станом на 1 січня звітного року і до 20 лютого цього ж року подають контролюючому органу за місцем реєстрації об'єкта оподаткування декларацію з розбивкою річної суми рівними частками поквартально. Сплачується податок юридичними особами авансовими внесками щокварталу до 30 числа місяця, наступного за звітним кварталом, які відображаються в річній податковій декларації

Щодо об'єктів оподаткування, придбаних протягом року, декларація юридичною особою - платником подається протягом місяця з дня виникнення права власності на такий об'єкт, а податок сплачується починаючи з місяця, в якому виникло право власності на такий об'єкт.

У разі переходу права власності на об'єкт оподаткування від одного власника до іншого протягом звітного року, податок обчислюється попереднім власником за період з 1 січня цього року до початку того місяця, в якому він втратив право власності на зазначений об'єкт оподаткування, а новим власником – починаючи з місяця, в якому він набув право власності на цей об'єкт.

За об'єкти оподаткування, придбані протягом року, податок сплачується пропорційно кількості місяців, які залишилися до кінця року, починаючи з місяця, в якому проведено реєстрацію транспортного засобу (п.п. 267.6.6 п. 267.6 ст. 267 Кодексу).

Щодо фізичних осіб, то обчислення суми податку з об'єкта/об'єктів оподаткування, які їм належать і зареєстровані в Україні, здійснюється контролюючим органом за місцем реєстрації платника податку на підставі відомостей, необхідних для розрахунку податку, отриманих від органів внутрішніх справ.

Податкове/податкові повідомлення-рішення про сплату суми/сум податку та відповідні платіжні реквізити надсилаються (вручаються) платнику податку контролюючим органом за місцем його реєстрації до 1 липня року базового податкового (звітного) періоду (року) (п.п. 267.6.2 п. 267.6 ст. 267 Кодексу).

Щодо об'єктів оподаткування, придбаних протягом року, податок сплачується фізичною особою-платником починаючи з місяця, в якому виникло право власності на такий об'єкт. Контролюючий орган надсилає податкове повідомлення-рішення новому власнику після отримання інформації про перехід права власності.

Нарахування податку та надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень про сплату податку фізичним особам - нерезидентам здійснюють контролюючі органи за місцем реєстрації об'єктів оподаткування, що перебувають у власності таких нерезидентів.

Фізичними особами транспортний податок сплачується протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення.

2.3. Плата за землю

Згідно з п.п. 284.1 ст. 284 Кодексу органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

Відповідно до п.п. 12.3.4 п. 12.3 ст. 12 Кодексу рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється до 15 липня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування визначених місцевих податків та зборів.

До 25 грудня року, що передуює звітному, органи місцевого самоврядування повинні подавати контролюючим органам рішення щодо ставок земельного податку та наданих

пільг з сплати земельного податку юридичним та/або фізичним особам (абз. другий п.284.1 ст.284 Кодексу).

Зміни до зазначеної інформації надаються до 1 числа першого місяця кварталу, що настає за звітним кварталом, у якому відбулися такі зміни.

Якщо органи місцевого самоврядування не оприлюднили та не надали у встановлені чинним законодавством терміни відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки рішень щодо ставок земельного податку та наданих пільг зі сплати земельного податку юридичним та/або фізичним особам, плата за землю в 2015 році справляється відповідно до вимог п.п. 12.3.5 п. 12.3 ст. 12 Кодексу із застосуванням ставок земельного податку 2014 року з урахуванням коефіцієнта індексації – 1,249.

Для окремих категорій землекористувачів нормами Кодексу визначено умови, за яких вони можуть бути платниками плати за землю.

Зокрема, при переході права власності на будівлі земельний податок за земельні ділянки, на яких розташовані такі будівлі, сплачується на загальних підставах з дати державної реєстрації права власності на земельну ділянку (до 1 січня 2015 року — з дати реєстрації права власності на нерухоме майно).

Підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки, оформлений та зареєстрований відповідно до законодавства.

З огляду на викладене, органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування необхідно провести інвентаризацію земельних ділянок і землекористувачів та організувати роботу щодо оформлення права землекористування відповідно до повноважень, визначених ст. 122 Земельного кодексу України.

Особлива увага приділяється наданню права місцевим радам у межах повноважень, визначених Кодексу, приймати рішення щодо встановлення ставок земельного податку.

Так, ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь – не більше 1 відсотка їх нормативної грошової оцінки (п. 274.1 ст. 274 Кодексу).

Ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форм власності).

Крім того, у статті 277 Кодексу визначено ставки земельного податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, – не більше 5 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по області.

Також відповідно до п. 271.2 ст. 271 Кодексу рішення рад щодо нормативної грошової оцінки земельних ділянок, розташованих у межах населених пунктів, офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування нормативної грошової

оцінки земель або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Обов'язковість проведення нормативної грошової оцінки земель передбачено ст. 13 Закону України “Про оцінку земель”, а періодичність проведення – статтею 18 цього Закону: не рідше ніж один раз на 5-7 років.

Своєчасне проведення (повторної) нормативної грошової оцінки земельних ділянок у населених пунктах України у терміни, визначені чинним законодавством, – джерело додаткових надходжень до місцевого бюджету з плати за землю.

Додатково повідомляємо, що за інформацією Державної служби статистики України, індекс споживчих цін за 2014 рік становив 124,9 відсотка.

Коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки земель, на який індексується нормативна грошова оцінка сільськогосподарських угідь, земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення, розрахований відповідно до пункту 289.2 статті 289 Кодексу, станом на 1 січня 2015 року складає 1,249.

Коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки земель застосовується кумулятивно залежно від дати проведення нормативної грошової оцінки земель. Коефіцієнти індексації нормативної грошової оцінки земель становлять: 1996 рік – 1,703, 1997 – 1,059, 1998 – 1,006, 1999 – 1,127, 2000 – 1,182, 2001 – 1,02, 2005 – 1,035, 2007 – 1,028, 2008 – 1,152, 2009 – 1,059, 2010 – 1,0, 2011 – 1,0, 2012 – 1,0, 2013 – 1,0 та 2014 – 1,249. Нормативна грошова оцінка земель за 2002, 2003, 2004 та 2006 роки не індексувалась. Кумулятивне значення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель з 1995 року станом на 1 січня 2015 року становить 3,997.

3. Особливості оподаткування та встановлення ставок з єдиного податку

Відповідно до Закону №71, починаючи з 1 січня 2015 року, запроваджено оптимізацію кількості груп платників єдиного податку до чотирьох зі збільшенням існуючого максимального розміру доходу, який дає змогу перебувати на спрощеній системі оподаткування (для першої та другої груп), зниження ставок єдиного податку для платників третьої групи.

Таким чином, на сьогодні суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на такі групи платників єдиного податку:

1) перша група – фізичні особи - підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300000 гривень;

2) друга група – фізичні особи - підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв:

не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;

обсяг доходу не перевищує 1500000 гривень;

3) третя група – фізичні особи - підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, є необмеженою та юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 20000000 гривень;

4) четверта група – сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків.

Фіксовані ставки єдиного податку для платників першої - другої груп встановлюються сільськими, селищними та міськими радами для фізичних осіб – підприємців, які провадять господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності з розрахунку на календарний місяць:

для першої групи платників єдиного податку – у межах до 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати;

для другої групи платників єдиного податку – у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Відповідно органи місцевого самоврядування протягом січня 2015 року можуть переглянути ставки єдиного податку для таких груп платників та офіційно оприлюднити прийняті рішення до 15 липня 2015 року.

Для справляння єдиного податку з юридичних осіб (платники III та IV груп) рішення місцевих рад не потрібні, оскільки ставки податку визначено Кодексом.

4. Особливості встановлення зборів

Рішення про встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів і туристичного збору, прийняті органами місцевого самоврядування до 2015 року, є чинними і обов'язкового перегляду не потребують, оскільки норми Кодексу, що регламентують порядок справляння цих зборів, не змінювались.

Місцевим радам необхідно невідкладно прийняти рішення про скасування збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності, оскільки відповідно до Закону №71 з 1 січня 2015 року такий місцевий збір не справляється.

Додатково повідомляємо, що Законом №71 запроваджено обов'язкове використання РРО для платників єдиного податку – фізичних осіб-підприємців: платників третьої групи – з 1 липня 2015 року, платників другої групи – з 1 січня 2016 року.

Водночас платники єдиного податку – фізичні особи-підприємці другої та третьої груп при провадженні діяльності на ринках, при продажу товарів дрібнороздрібною торгівельною

мережі через засоби пересувної мережі, а також платники єдиного податку першої групи не застосовують РРО (п. 296.10 ст. 296 Кодексу).

Просимо опублікувати цей лист на офіційних сайтах обласних рад та обласних державних адміністрацій і довести його до відома місцевих рад і місцевих державних адміністрацій.

Голова

І.О. Білоус